

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av skogslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att skogslagen ändras. Enligt förslaget skall skogsägaren bli skyldig att anmäla slutförandet av åtgärder för anläggande av plantbestånd. Skyldigheten att göra en anmälan om användning av skog slopas i fråga om avverkning av klena trädbestånd samt avverkning av väg-, dikes- och motsvarande linjer. Skyldigheten att göra en anmälan om användning av skog

vid avverkning som planeras i en livsmiljö som är särskilt viktig med tanke på skogarnas mångfald preciseras däremot. Anmälan om åtgärder för anläggande av plantbestånd föreslås vara avgiftsfri. Vidare företas justeringar av tekniskt slag i lagen.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1999.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Skogslagen (1093/1996), som trädde i kraft vid ingången av 1997, innehåller de viktigaste bestämmelserna som styr en hållbar skötsel och användning av skogarna. Bestämmelserna i skogslagen har allmänt taget visat sig fungera och vara ändamålsenliga. De största skogsvårdsproblemen hänförs nu för tiden till åstadkommandet av återväxt samt till vården av plantbestånd och ungskog. Genom att de åtgärder som behövs för åstadkommande av återväxt fördröjs kommer tillväxten på efterkälken eftersom tid går förlorad, och ofta är också kvaliteten på plantbestånd som uppkommer senare än vad som är önskvärt svagare än normalt. Om vården av plantbestånd och ungskog blir uppskjuten utvecklas skogsbeståndet långsammare, och den framtida virkesdrivningen försvåras. Det finns flera anledningar till bristerna vid utförandet av sådana arbeten som infaller under skogsbeståndets inledande utvecklingsskede. En anledning av varaktigt slag är att investeringar i skogsbruket betalar sig först efter en lång tid.

Enligt 14 § skogslagen skall markägaren eller den som innehar besittningsrätten eller

någon annan sådan särskild rättighet till skogscentralen lämna in en anmälan (*anmälan om användning av skog*) om en planerad avverkning och om förnyelsesättet vid förnyelseavverkning samt, så som bestäms genom förordning, om annan behandling av sådana livsmiljöer som nämns i 10 §. Anmälan skall göras minst 14 dagar och högst två år innan avverkningen inleds eller någon annan åtgärd vidtas. Skogscentralen kan bevilja undantag från tidsfristen. Närmare bestämmelser om anmälan om användning av skog ingår i 9 § skogsförordningen (1200/1996). Vid sidan av uppgifter om den egentliga skogsbruksverksamheten skall i anmälan om användning av skog anges sådana uppgifter som hänför sig till tillsynen över bestämmelser i anknytning till bevarandet av skogarnas mångfald (8 och 9 punkten). Enligt 2 mom. i den nämnda paragrafen kan i anmälan om användning av skog dessutom ingå uppgifter om hur man avser att, också på andra ställen än de områden som avses i 10 § 2 och 3 mom. skogslagen, vid den planerade åtgärden trygga de allmänna förutsättningarna för bevarandet av livsmiljöer som är utmärkande för skogens biologiska mångfald.

Syftet med anmälan om användning av skog hänger samman med tillsynen. Skogscentralerna, som ansvarar för tillsynen över iakttagandet av skogslagen, kan med hjälp av anmälan ge akt på och vid behov i praktiken kontrollera att skogslagen följs vid behandlingen av skogarna. Tillsynen riktar sig inte enbart till virkesproduktionen i samband med skogsvården och skogsanvändningen utan också till att skogsbehandlingen beaktar de lagstadgade målen för skogsskyddet och andra lagstadgade mål för skogsanvändningen. Tillsynen över skogslagen tjänar i sista hand det allmänna intresset.

Skogscentralen ger inget på ansökan baserat beslut med anledning av anmälan om användning av skog, utan anmälan granskas som byråarbete, och därutöver förrättas en på slumpmässigt urval baserad terränginspektion i omkring fem procent av fallen. Terränginspektioner enligt provning förrättas dessutom när man vet att en särskilt viktig livsmiljö finns på det planerade avverkningsområdet.

Liknande skogsvårdsproblem förekommer också i bl.a. Sverige och Norge. I dessa länder har den skogspolitiska reform som genomfördes i början av 1990-talet utvärderats. I Sverige avlät regeringen till riksdagen den 20 maj 1998 en proposition som gäller uppföljning av skogspolitiken (prop. 1997/98:158). I propositionen ingår också vissa preciseringar av skogsvårdslagen (1979:429). Enligt propositionen skall det anmälningsförfarande som gäller slutavverkningar skärpas, och användningsområdet för den säkerhet som anknyter till förnyelseavverkning utvidgas. Åstadkommandet av återväxt avses bli främjat bl.a. genom att skogsägarna informeras bättre om målen. Plantbeståndsvården och gallringarna ökas med hjälp av information och rådgivning. Avsikten är att ändringen av den svenska skogsvårdslagen skall träda i kraft vid ingången av 1999.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Syftet med denna proposition är att ändra det administrativa förfarandet i samband med avverkningar och skogsförnyelse så, att ändringen främjar utförandet av sådana arbeten som är viktiga i skogsvårdshänseende.

Enligt gällande lag skall skogscentralen senast 14 dygn före en avverkning underrättas om skogsförnyelsesättet och om tidtabellen för vidtagandet av förnyelseåtgärder. Detta sker med hjälp av en anmälan om användning av skog. Enligt propositionen behöver inte tidtabellen för vidtagande av åtgärderna för anläggande av plantbestånd anges i anmälan om användning av skog. Skogsägaren blir däremot skyldig att underrätta skogscentralen om att åtgärderna har vidtagits. Då kan lagtillsynsresurserna inriktas på de objekt beträffande vilka ingen anmälan har gjorts.

Ett alternativt sätt att främja vidtagandet av åtgärder för anläggande av plantbestånd genom normstyrning består i att utvidga området för användning av förnyelsesäkerhet. Den förnyelsesäkerhet om vilken bestäms i 15 § skogslagen blir i praktiken tillämplig först under nästa årtionde, och även då i rätt fåtaliga fall. Fram till 1991 krävdes säkerhet vid samtliga förnyelseavverkningar. En återgång till en allmän förnyelsesäkerhet skulle otvivelaktigt vara verkningsfullare än det förfarande med anmälan om anläggande av plantbestånd som här föreslås. Säkerhetsförfarandet skulle emellertid vara en stor förändring som förutsätter grundlig beredning. Samtidigt borde man utreda om säkerheten kunde kopplas samman med sådana egenskaper som uppmuntrar till åstadkommande av återväxt. Det skulle i princip vara möjligt att delvis utvidga säkerhetens tillämpningsområde utan någon övergång till en sådan säkerhet som tillämpas allmänt i samband med förnyelseavverkning.

En tredje möjlig lagstiftningsåtgärd skulle kunna bestå i att tidsfristen för vidtagande av åtgärder som gäller anläggande av plantbestånd förkortas. Tidsfristen är för närvarande i de flesta fall fem år från det avverkningen inleddes. I södra Finland, särskilt på bördiga förnyelseytor, är detta en lång tidsfrist. Om man vidtar åtgärder för anläggande av plantbestånd t.ex. först fyra år efter avverkningen är förnyelseytan ofta kraftigt gräsbevuxen, och plantsättningsförutsättningarna är avsevärt sämre än omedelbart efter avverkningen. För norra Finlands del är den nuvarande tidsfristen inte alltför lång. Om den fasta tidsfristen började redan när anmälan om användning av skog görs skulle skogsägaren redan när han planerar avverkningen veta före vilket datum åtgärderna för anläggande av plantbestånd måste slutföras.

I propositionen slopas skyldigheten att göra en anmälan om användning av skog när det gäller de minsta avverkningarna. Nu skall en anmälan göras också i fråga om sådana avverkningar som avkastar bara litet saluvirke. Det är meningen att det administrativa förhållandet i samband med vård av plantbestånd och ungskog skall bli så enkelt som möjligt, något som främjar dessa arbeten. Ofta berättigar ett sådant avverkningsobjekt också till stöd enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996), varvid sådana handlingar som finansieringslagen förutsätter uppsätts beträffande objektet. Problemet med vården av plantbestånd och ungskog är inte så mycket bristerna i sättet arbetena genomförs på utan det faktum att prestationsmängderna är små i förhållande till behovet.

Slopandet av skyldigheten att göra en anmälan om användning av skog avses inte gälla livsmiljöer som är särskilt viktiga med tanke på skogarnas mångfald. Tvärtom utvidgas anmälningskyldigheten något i fråga om de värdefulla livsmiljöerna. Motiveringen är att ett betydande behov av lagtillsyn hänför sig till avverkningar, också små sådana, som sker i värdefulla livsmiljöer.

Avgifterna för skogscentralens i skogslagen nämnda prestationer går enligt 12 § lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral (1474/1995) tillbaka på lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Med stöd av 4 och 6 § i den sistnämnda lagen har anmälan om användning av skog och anmälan om slutförande av åtgärder för anläggande av plantbestånd betraktats som avgiftsbelagda offentligtgrättsliga prestationer. Om anmälningarna var avgiftsbelagda skulle kunna förebygga mindre avverkningar och leda till att skyldigheten att anlägga plantbestånd försummas.

Grunden för avgiftsfrihet är att syftet med anmälningarna är allmän tillsyn över skogslagen. Skogsägaren bistår den som utövar tillsyn över skogslagen genom att göra anmälningar. Utifrån anmälningarna fattas inget beslut på ansökan. Skyldigheten att göra en anmälan om användning av skog i fråga om särskilt viktiga livsmiljöer gäller, vid sidan av avverkningar, också andra skogsbruksåtgärder som tryggar bevarandet av skogsnaturens mångfald. När anmälan tas emot känner man inte till vilka tillsynsåtgärder som kommer att riktas till anmälan i fråga, t.ex. på ekologiska grunder. Med tan-

ke på skogsägarens ekonomiska aktivitet behövs anmälan om användning av skog inte i föreskriven omfattning, eftersom brister vid avverkningen i regel kan avhjälpas i efterhand. Däremot är förstörelse av särskilt viktiga livsmiljöer ofta slutgiltig.

Skogslagens grundläggande syfte är att främja ett hållbart skogsbruk så, att förutsättningarna för den i samhällsekonomiskt hänseende viktiga skogsindustrins virkesförsörjning och för bevarande av skogarnas biologiska mångfald tryggas. Skogslagens syften är allmänna och värnandet om dem gagnar stora medborgargrupper, nära nog alla finländare. I samband med anmälan om användning av skog och anmälan om anläggande av plantbestånd varken begär eller får skogsägaren någon prestation som är till nytta enbart för honom själv. Därför kan det betraktas som skäligt och rättvist att kostnaderna för behandling av anmälningarna och för de åtgärder som eventuellt hänför sig till behandlingen delas mellan alla skattebetalare.

Vidare föreslås vissa preciseringar av tekniskt slag i lagen.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inga omedelbara verkningar i fråga om samhälls- eller statsekonomi. Om skogsförnyelsearbetena uppskjuts under en lång tid blir de samhällsekonomiska verkningarna dock betydande. Tills vidare känner man inte till de bristfälliga förnyelseytornas exakta areal, men på basis av de resultat som riksskogstaxeringen gett har arealen uppskattats till ca 200 000 hektar, vilket är något mer än den genomsnittliga förnyelseytan för ett år. Metoder för uppföljning av skogsförnyelsen håller på att utvecklas. Om förnyelseytorna inte fås i skick kommer skogstillväxten på lång sikt att minska med 2—4 milj. kubikmeter om året. Rotpriset av denna virkesmängd är 300—600 milj. mk och multipeleffekterna på samhällsekonomisk nivå är över 1 mrd. mk om året.

Om en avgift som motsvarar självkostnadsvärdet togs ut för anmälningarna om användning av skog och för anmälningarna om anläggande av plantbestånd, skulle den gå till skogscentralen. Antalet anmälningar varierar kraftigt enligt skogsbrukskonjunkturen. Som uppskattning av storleksordning-

en kan det nämnas att i genomsnitt 80 000 anmälningar om användning av skog och 20 000 anmälningar om anläggande av plantbestånd görs varje år. Självkostnadsvärdet för vardera prestationen är av storleksordningen 100—200 mk. Om anmälningarna var avgiftsbelagda skulle 10—20 milj. mk i avgifter inflyta årligen. Uppskattningen baserar sig på antagandet att avgiftsbeläggandet av anmälan inte skulle minska antalet anmälningar, vilket delvis torde vara ett realistiskt antagande. Om anmälningarna var avgiftsbelagda skulle samhällsekonomin sannolikt påverkas negativt, eftersom sådana arbeten som är viktiga i skogsvårdshänseende troligen skulle förhindras.

Propositionen effektiviserar den tillsyn över skogslagen som utförs vid skogscentralerna. Effektiviseringen skulle dock inte medföra besparingar i statsekonomin, eftersom de nuvarande resurserna för tillsyn över skogslagen är otillräckliga.

Propositionen främjar en i ekologiskt hänseende hållbar skötsel och användning av skogarna så till vida att skogsbruksåtgärder som vidtas i särskilt viktiga livsmiljöer skulle följas noggrannare än förr. Iståndsättandet av skogsförnyelseytor samt värde av plantbestånd och ungskog har en positiv inverkan på skogarnas kapacitet att binda kol, och därigenom bromsas klimatförändringen upp.

Lagförslaget har ingen inverkan på de olika medborgargruppernas ställning jämfört med nuläget.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Utlåtanden har begärts hos finansministeriet, miljöministeriet, Forststyrelsen, Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio, skogscentralerna, Skogsforskningsinstitutet, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Skogsindustrin rf, Skogsbranschens funktionärsförbund (Meto) rf, Koneyrittäjien Liitto, Trä- och specialbranschernas förbund rf samt Finlands naturskyddsförbund rf. På grund av den brådskande tidtabellen begärdes utlåtanden endast beträffande lagtexten. Utlåtanden om den föreslagna 28 a § begärdes enbart hos justitieministeriet, Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio, skogscentralerna samt MTK. Separat ombads justitiekanslersämbetet ge en tolkning av hur lagen om grunderna för avgifter till staten tillämpas i fråga om vissa prestationer som avses i skogslagen. Enligt justitiekanslersadjointens ställningstagande nr 20/20/98 av den 28 augusti 1998 skall en anmälan om användning av skog anses vara en sådan avgiftsbelagd prestation som avses i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Propositionen är inte avhängig av några andra propositioner som behandlas som bäst. Inom statsrådet bereds ett nationellt skogsprogram där mål fram till år 2010 ställs upp, bl.a. i fråga om en hållbar skötsel och användning av skogarna.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

8 §. *Åstadkommande av återväxt.* Den bestämmelse i 2 mom. som innebär att åtgärderna för anläggande av plantbestånd skall slutföras inom den tid som anges i anmälan om användning av skog föreslås bli slopad. Ändringen grundar sig på att lagen kompletteras med skyldigheten att anmäla slutförandet av åtgärderna för anläggande av plantbestånd. Härvid är det inte längre ändamålsenligt att i anmälan om användning av skog ange uppgifter om den planerade tidtabellen för anläggande av plantbestånd. Efter ändringen bör åtgärderna för anläggande av plantbestånd vidtas antingen inom fem år från det avverkningen inleddes eller inom tre

år från det avverkningen avslutades. Efter- som virkesdrivningsrytmen numera är snabb skulle tidsfristen om fem år från det avverkningen inleddes oftast tillämpas.

9 §. *Ansvar för att återväxt åstadkoms.* I 1 mom. slopas bestämmelsen att markägaren är skyldig att anmäla åtgärder som gäller åstadkommande av återväxt. Grunden är att bestämmelser om skyldigheten att anmäla åtgärder för anläggande av plantbestånd kommer att ingå i den föreslagna 14 a §. I 2 mom. i den nya 14 a § föreslås att anmälningsskyldigheten skall åligga den som enligt 9 § svarar för att återväxt åstadkoms.

14 §. *Anmälan om användning av skog.* I 1 mom. slopas en bestämmelse som innebär att ingen anmälan om användning av

skog behövs i fråga om husbehovsavverkning och avverkning på skyddsskogsområde. Eftersom det föreslås att skyldigheten att göra en anmälan om användning av skog frångås när det gäller de minsta avverkningarna, blir listan över avverkningar där skyldigheten att anmäla användningen av skog är avvikande så lång att det är ändamålsenligt att placera den som ett separat moment. Sista meningen i 1 mom. avses bli slopad eftersom det i 9 § skogsförordningen med stöd av ett bemyndigande i lag bestäms om innehållet i anmälan om användning av skog. Den bestämmelse om undantagslov som ingår i det nuvarande 2 mom. överförs för tydlighetens skull till 1 mom.

I det nya 2 mom. bestäms vilka avverkningar som inte omfattas av skyldigheten att göra en anmälan om användning av skog. Undantaget gäller inte särskilt viktiga livsmiljöer, utan anmälningsskyldigheten i fråga om dem gäller alla avverkningar och andra skogsbruksåtgärder. Ett undantag utgör avverkning enligt en godkänd avverknings- och förnyelseplan på ett skyddsskogsområde. Motiveringen är att också beaktandet av den i lagens 10 § 3 mom. föreskrivna skyldigheten utreds i samband med att avverknings- och förnyelseplanen godkänns.

Enligt det föreslagna 2 mom. kommer inte heller i fortsättningen någon anmälan om användning av skog att krävas i fråga om husbehovsavverkning. Med husbehovsavverkning avses avverkning vars huvudsakliga syfte är att den fysiska person som äger skogen skaffar virke som han behöver i sitt privathushåll eller i sitt gårdsbruk. Därmed anses t.ex. en avverkning vars huvudsakliga syfte är att skaffa stockar för framställning av sågvara som behövs vid totalrenovering av ett bostadshus som skogsägaren själv använder vara husbehovsavverkning, även om den massaved som fås av stammarnas toppdelar säljs till ett skogsindustribolag.

Ingen anmälan om användning av skog behöver göras i fråga om avverkning enligt en avverknings- och förnyelseplan som skogscentralen godkänt, när avverkningen sker på ett skyddsskogsområde. Enligt 12 § 2 mom. är det på skyddsskogsområdet endast i enlighet med en avverknings- och förnyelseplan som skogscentralen har godkänt tillåtet att avverka trädbeståndet för andra ändamål än till husbehov. Behandlingen för godkännande av avverknings- och förnyelseplanen innefattar en noggrannare myndighet-

stillsyn än anmälningsskyldigheten. Därför behöver det inte förutsättas att en anmälan om användning av skog görs i fråga om en sådan avverkning. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinnehåll den gällande lagen. På ett område som avses i ödemarkslagen (62/1991) och ingår i skyddsskogsområdet tillämpas av skogslagen endast 12 § 1 mom., dvs. varken avverknings- och förnyelseplaner eller anmälningar om användning av skog görs i fråga om avverkningar som eventuellt företas på ödemarksområden.

Nytt är att ingen anmälan om användning av skog heller görs, enligt propositionen, i fråga om sådan avverkning där trädbeståndets medeldiameter på 1,3 meters höjd från markytan är högst 13 cm före avverkningen. Avsikten är att slopa anmälningsskyldigheten i fråga om avverkning av skogar där trädbeståndet är klen.

Enligt propositionen behövs ingen anmälan om användning av skog när det gäller avverkning av väg-, dikes-, vattenlednings-, avlopps-, el- eller motsvarande linjer. Anmälningar om användning av skog har inte krävts enligt gällande lag i fråga om avverkning av områden som avses bli använda till allmänna vägar, eftersom markanvändningsformen redan har ansetts ha blivit en annan när trädbeståndet längs en väglinje som skall utgöra allmän väg börjar huggas. Enligt propositionen krävs inte heller någon anmälan i fråga om områden som avses bli använda till enskilda vägar. Bestämmelsen gäller avverkning av väglinjer, men inte avverkningar av områden utanför väglinjerna. Som väglinje betraktas, utöver den mark där körbanan kommer att gå fram, det markområde där behövliga ramper och diken kommer att anläggas. Anmälningsskyldigheten gäller inte avverkningar för dikeslinjer, om avverkningen riktar sig enbart till dikeslinjen. Om avverkningen däremot sträcker sig också utanför dikeslinjen är den sedvanliga anmälningsskyldigheten i kraft. Vägar som anläggs och diken som grävs på skogsbruksmark har ofta huvudsakligen ett skogsbruks-syfte. Skogsvägarna byggs och skogsdikena grävs till stor del i form av projekt som följer lagen om finansiering av hållbart skogsbruk, varvid de projekthandlingar som den nämnda lagen förutsätter uppsätts.

14 a §. *Anmälan om anläggande av plantbestånd.* I bestämmelsen föreslås en anmälan om anläggande av plantbestånd bli tagen i bruk. Den skall lämnas in till skogscentralen

utan dröjsmål efter att de åtgärder som gäller anläggandet av plantbeståndet har slutförts. Bestämmelser om åtgärder för anläggande av plantbestånd ingår i 2 § skogsförordningen. Anmälningsskyldigheten gäller inte andra åtgärder. Skogscentralen kan utifrån anmälan förrätta tillsynen vid rätt tid och särskilt rikta tillsynen till områden beträffande vilka ingen anmälan har gjorts. Straff för försummelse av anmälan följer inte. Anmälan är inte formbunden.

Anmälningsskyldigheten inriktas på samma sätt som skyldigheten att åstadkomma återväxt inriktas med stöd av 9 §. I de flesta fallen åligger skyldigheten att göra en anmälan om anläggande av plantbestånd den som i det skede då åtgärderna för anläggande av plantbeståndet har slutförts äger fastigheten. Anmälan kan också göras av någon annan för markägarens räkning. Om t.ex. skogsvårdsföreningen vidtar åtgärder för anläggande av plantbestånd på uppdrag av markägaren, kan skogsvårdsföreningen utan något separat bemyndigande göra anmälan om anläggande av plantbeståndet till skogscentralen efter det arbetena har blivit färdiga.

Närmare bestämmelser om anmälan om anläggande av plantbestånd kan vid behov utfärdas genom förordning.

18 §. *Straffstadganden.* I 2 mom. slopas hänvisningen till anmälningsskyldighet enligt 8 § 2 mom., eftersom ingen bestämmelse om anmälningsskyldighet föreslås i det nämnda lagrummet.

20 §. *Korrigerande åtgärder.* I 3 mom. slopas orden "utan hinder av eventuell ändringsökande" samt meningen "Besvärinstansen kan dock förbjuda utsökning eller bestämma att en sådan skall avbrytas". Den inverkan som sökandet av ändring har på verkställigheten bestäms i enlighet med lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

23 a §. *Avgiftsfrihet för vissa prestationer.* Avgiftsbeläggandet av skogscentralernas på skogslagen baserade prestationer går enligt 12 § lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral tillbaka på lagen om grunderna för avgifter till staten. En avvikelse från bestämmelserna i lagen om grunderna för avgifter till staten föreslås så till vida att anmälan om anläggande av plantbestånd utgör en avgiftsfri prestation.

28 a §. *Panträtt som hänför sig till övergångsbestämmelser vilka gäller lagen om enskilda skogar.* Med stöd av 28 § skogsla-

gen tillämpas på avverkningar som utförts före skogslagens ikraftträdande bestämmelserna i den upphävda lagen om enskilda skogar (412/1967) bl.a. så, att den i 1 och 2 § lagen om enskilda skogar avsedda skyldigheten att förnya skog efter avverkning fortgår i enlighet med de bestämmelser som gällt före skogslagens ikraftträdande. I 28 § skogslagen föreskrivs ytterligare att skogscentralen kan ålägga den som har försummat den förnyelseskyldighet som avses i lagen om enskilda skogar eller den som i övrigt har förfarit på ett sätt som inte överensstämmer med lagen om enskilda skogar att vidta korrigerande åtgärder enligt skogslagen.

Till övergångsbestämmelsen i skogslagen föreslås bli fogad en bestämmelse enligt vilken fastigheten på det sätt som avses i 21 § skogslagen utgör pant för återbetalning av kostnaderna för tvångsutförande när skogscentralen ålägger den som har förfarit på ett sätt som inte överensstämmer med lagen om enskilda skogar att vidta korrigerande åtgärder på det sätt som avses i 28 § 2 punkten skogslagen. Panträtten begränsas dock till situationer där skyldigheten att utföra arbetena åligger ägaren till den fastighet för vars vidkommande åtgärderna vidtagits.

2. Närmare bestämmelser

Till följd av den ändring som föreslås i lagens 8 § bör den bestämmelse i 9 § 1 mom. 6 punkten skogsförordningen som innebär att tiden för slutförande av åtgärderna för anläggande av plantbestånd bör anges i anmälan om användning av skog slopas.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1999.

4. Lagstiftningsordning

Skogslagen har stiftats i vanlig lagstiftningsordning enligt 66 § riksdagsordningen. I denna proposition föreslås ändringar närmast i fråga om det administrativa förfarandet. Skogsägarens anmälningsskyldighet föreslås till vissa delar bli utökad, men å andra sidan föreslås den också bli minskad. De utökade skyldigheterna hänför sig till anläggandet av plantbestånd och i liten ut-

sträckning till värdefulla naturobjekt. För varderas vidkommande finns vägande allmänna skäl till skyldigheten. Skyldigheterna riktar sig inte till de grundläggande rättigheterna.

På de grunder som nämns ovan skulle la-

gen kunna stiftas i vanlig lagstiftningsordning enligt 66 § riksdagsordningen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av skogslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i skogslagen av den 12 december 1996 (1093/1996) 8 § 2 mom., 9 § 1 mom., 14 §,
18 § 2 mom. och 20 § 3 mom. samt
fogas till lagen en ny 14 a, 23 a och 28 a § som följer:

8 §

Åstadkommande av återväxt

Åtgärderna för anläggande av plantbestånd
skall slutföras inom fem år från det förnyel-
seavverkningen inleddes eller inom tre år
från det förnyelseavverkningen avslutades.

9 §

Ansvar för att återväxt åstadkoms

Skyldigheten enligt 8 § att se till att åter-
växt åstadkoms skall fullgöras av markäga-
ren.

14 §

Anmälan om användning av skog

Markägaren eller den som innehar besitt-
ningsrätten eller någon annan sådan särskild
rättighet skall till skogscentralen lämna in en
anmälan (*anmälan om användning av skog*)
om en planerad avverkning och om förnyel-
sesättet vid förnyelseavverkning samt, så
som bestäms genom förordning, om annan
behandling av sådana livsmiljöer som nämns
i 10 §. Anmälan skall göras minst 14 dagar
och högst två år innan avverkningen inleds
eller någon annan åtgärd vidtas, om inte
skogscentralen på ansökan beviljar undantag
från tidsfristen.

Ingen anmälan om användning av skog
behöver dock göras i fråga om följande av-
verkningar om de inte, fränsett sådan av-
verkning som nämns i 2 punkten, omfattar
en sådan livsmiljö som avses i 10 § 3 mom.:

- 1) husbehovsavverkning,
- 2) avverkning på ett skyddsskogsområde i
enlighet med en godkänd avverknings- och
förnyelseplan som avses i 12 § 2 mom.,
- 3) avverkning av ett kient trädbestånd en-
ligt vad det ministerium som är behörigt i
skogbruksfrågor närmare beslutar, eller
- 4) avverkning av väg-, dikes-, vattenled-
nings-, avlopps-, el- eller motsvarande linjer.
Angående anmälan om användning av
skog bestäms närmare genom förordning.

14 a §

Anmälan om anläggande av plantbestånd

När de åtgärder för anläggande av plantbe-
stånd som avses i 8 § 2 mom. har slutförts
skall en anmälan om dem genast göras till
skogscentralen (*anmälan om anläggande av
plantbestånd*).

Skyldigheten att göra en anmälan enligt
1 mom. skall fullgöras av den som enligt
9 § ansvarar för att återväxt åstadkoms.

Om anmälan om anläggande av plantbe-
stånd bestäms vid behov närmare genom
förordning.

18 §

Straffstadganden

Den som bryter mot bestämmelserna i 5 §
1—3 mom., 8 § 1—3 mom., 10 § 3 mom.
eller 12 § 1 eller 2 mom. eller mot be-
stämmelser eller föreskrifter som utfärdats
med stöd av dem eller mot föreskrifter som
meddelats med stöd av 13 § skall för *skogs-
förseelse* dömas till böter, om inte strängare
straff för gärningen bestäms i någon annan
lag.

20 §

Korrigerande åtgärder

När någon annan än den som saken gäller äger fastigheten eller med stöd av en särskild rättighet är berättigad att besluta om saken skall hans samtycke till överenskommelsen om korrigerande åtgärder inhämtas. Om markägaren eller den som innehar en särskild rättighet inte ger sitt samtycke till att skogscentralen ålägger den som överträtt lagen att vidta de åtgärder som behövs, kan skogscentralen besluta att den vidtar dem eller låter någon annan vidta dem på lagöverträdarens bekostnad. Kostnaderna för vidtagande av åtgärderna betalas i förväg av statens medel och de får indrivnas i utsökningsväg hos den som saken gäller i den ordning som anges i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

23 a §

Avgiftsfrihet för vissa prestationer

Med avvikelse från vad som bestäms

Helsingfors den 23 oktober 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

i 12 § lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral (1474/1995) är en anmälan om anläggande av plantbestånd enligt 14 a § 1 mom. avgiftsfri.

28 a §

*Panträtt som hänför sig till
övergångsbestämmelser vilka gäller lagen
om enskilda skogar*

När skogscentralen ålägger någon som har handlat i strid med lagen om enskilda skogar att på det sätt som avses i 28 § 2 punkten vidta korrigerande åtgärder och kostnaderna för tvångsutförande betalas av statens medel utgör fastigheten pant för återbetalning av kostnaderna för tvångsutförande på det sätt som avses i 21 §, om skyldigheten åligger ägaren till den fastighet för vars vidkommande åtgärderna har vidtagits. Skogscentralen kan också ge sitt samtycke enligt 21 § till att en inskrivning ändras eller avförs.

Denna lag träder i kraft den

199 .

Minister Antti Kalliomäki

Lag

om ändring av skogslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i skogslagen av den 12 december 1996 (1093/1996) 8 § 2 mom., 9 § 1 mom., 14 §,
18 § 2 mom. och 20 § 3 mom. samt
fogas till lagen en ny 14 a, 23 a och 28 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Åstadkommande av återväxt

Åtgärderna för anläggande av plantbestånd skall slutföras inom den tid som anges i den i 14 § avsedda anmälan om användning av skog, dock senast inom fem år från det förnyelseavverkningen inleddes eller inom tre år från det förnyelseavverkningen avslutades.

Åtgärderna för anläggande av plantbestånd skall slutföras inom fem år från det förnyelseavverkningen inleddes eller inom tre år från det förnyelseavverkningen avslutades.

9 §

Ansvar för att återväxt åstadkoms

Den skyldighet enligt 8 § att se till att återväxt åstadkoms och att anmäla åtgärder som gäller detta skall fullgöras av markägaren.

9 §

Ansvar för att återväxt åstadkoms

Skyldigheten enligt 8 § att se till att återväxt åstadkoms skall fullgöras av markägaren.

14 §

Anmälan om användning av skog

Markägaren eller den som innehar besittningsrätten eller någon annan sådan särskild rättighet skall till skogscentralen lämna in en anmälan (anmälan om användning av skog) om en planerad avverkning och om förnyelsesättet vid förnyelseavverkning samt, så som stadgas genom förordning, om annan behandling av sådana livsmiljöer som nämns i 10 §. Anmälan skall göras minst 14 dagar och högst två år innan avverkningen inleds

14 §

Anmälan om användning av skog

Markägaren eller den som innehar besittningsrätten eller någon annan sådan särskild rättighet skall till skogscentralen lämna in en anmälan (anmälan om användning av skog) om en planerad avverkning och om förnyelsesättet vid förnyelseavverkning samt, så som bestäms genom förordning, om annan behandling av sådana livsmiljöer som nämns i 10 §. Anmälan skall göras minst 14 dagar och högst två år innan avverkningen inleds

Gällande lydelse

eller någon annan åtgärd vidtas. Vid husbehovsavverkning samt vid sådan avverkning på ett skyddsskogsområde som företas enligt en plan som skogscentralen har godkänt behöver dock ingen anmälan om användning av skog göras. Om skogsbruksmark tas i annat bruk, skall i anmälan anges också för vilket ändamål området skall tas i bruk.

Skogscentralen kan bevilja undantag från den tidsfrist som stadgas i 1 mom.

Om anmälan om användning av skog stadgas närmare genom förordning.

Föreslagen lydelse

eller någon annan åtgärd vidtas, om inte skogscentralen på ansökan beviljar undantag från tidsfristen.

Ingen anmälan om användning av skog behöver dock göras i fråga om följande avverkningar om de inte, fränsett sådan avverkning som nämns i 2 punkten, omfattar en sådan livsmiljö som avses i 10 § 3 mom.:

1) husbehovsavverkning,
2) avverkning på ett skyddsskogsområde i enlighet med en godkänd avverknings- och förnyelseplan som avses i 12 § 2 mom.,

3) avverkning av ett klent trädbestånd enligt vad det ministerium som är behörigt i skogsbruksfrågor närmare beslutar, eller

4) avverkning av väg-, dikes-, vattenlednings-, avlopps-, el- eller motsvarande linjer.
Angående anmälan om användning av skog bestäms närmare genom förordning.

*14 a §**Anmälan om anläggande av plantbestånd*

När de åtgärder för anläggande av plantbestånd som avses i 8 § 2 mom. har slutförts skall en anmälan om dem genast göras till skogscentralen (anmälan om anläggande av plantbestånd).

Skyldigheten att göra en anmälan enligt 1 mom. skall fullgöras av den som enligt 9 § ansvarar för att återväxt åstadkoms.

Om anmälan om anläggande av plantbestånd bestäms vid behov närmare genom förordning.

*18 §**Straffstadganden*

Den som bryter mot stadgandena i 5 § 1—3 mom., 8 § 1—3 mom., med undantag för den anmälningsplikt som avses i 2 mom.

Den som bryter mot bestämmelserna i 5 § 1—3 mom., 8 § 1—3 mom., 10 § 3 mom. eller 12 § 1 eller 2 mom. eller mot be-

Gällande lydelse

i sistnämnda paragraf, eller 10 § 3 mom. eller 12 § 1 eller 2 mom. eller mot stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem eller mot föreskrifter som meddelats med stöd av 13 § skall för *skogsförseelse* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag.

Föreslagen lydelse

stämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem eller mot föreskrifter som meddelats med stöd av 13 § skall för *skogsförseelse* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen bestäms i någon annan lag.

20 §

Korrigerande åtgärder

När någon annan än den som saken gäller äger fastigheten eller med stöd av en särskild rättighet är berättigad att besluta om saken skall hans samtycke till överenskommelsen om korrigerande åtgärder inhämtas. Om markägaren eller den som innehar en särskild rättighet inte ger sitt samtycke till att skogscentralen ålägger den som överträtt lagen att vidta de åtgärder som behövs, kan skogscentralen besluta att den vidtar dem eller låter någon annan vidta dem på lagöverträdarens bekostnad. Kostnaderna för vidtagande av åtgärderna betalas i förväg av statens medel och de får *utan hinder av eventuellt ändringssökande* indrivnas i utsvkningsväg hos den som saken gäller i den ordning som lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsvkningsväg (367/61) stadgar. *Besvärinstansen kan dock förbjuda utsvkning eller bestämma att en sådan skall avbrytas.*

När någon annan än den som saken gäller äger fastigheten eller med stöd av en särskild rättighet är berättigad att besluta om saken skall hans samtycke till överenskommelsen om korrigerande åtgärder inhämtas. Om markägaren eller den som innehar en särskild rättighet inte ger sitt samtycke till att skogscentralen ålägger den som överträtt lagen att vidta de åtgärder som behövs, kan skogscentralen besluta att den vidtar dem eller låter någon annan vidta dem på lagöverträdarens bekostnad. Kostnaderna för vidtagande av åtgärderna betalas i förväg av statens medel och de får indrivnas i utsvkningsväg hos den som saken gäller i den ordning som anges i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsvkningsväg (367/1961).

23 a §

Avgiftsfrihet för vissa prestationer

Med avvikelse från vad som bestäms i 12 § lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral (1474/1995) är en anmälan om anläggande av plantbestånd enligt 14 a § 1 mom. avgiftsfri.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

28 a §

*Panträtt som hänför sig till
övergångsbestämmelser vilka gäller lagen
om enskilda skogar*

När skogscentralen ålägger någon som har handlat i strid med lagen om enskilda skogar att på det sätt som avses i 28 § 2 punkten vidta korrigerande åtgärder och kostnaderna för tvångsutförande betalas av statens medel utgör fastigheten pant för återbetalning av kostnaderna för tvångsutförande på det sätt som avses i 21 §, om skyldigheten åligger ägaren till den fastighet för vars vidkommande åtgärder har vidtagits. Skogscentralen kan också ge sitt samtycke enligt 21 § till att en inskrivning ändras eller avförs.

Denna lag träder i kraft den 199 .

